

**HU**

**HU**

**HU**



EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.2.19.  
COM(2010)30 végleges

2010/0016 (NLE)

Javaslat

### A TANÁCS HATÁROZATA

**a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezményhez csatolt, a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről**

## INDOKOLÁS

1. A Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezményt (a barcelonai egyezményt) 1976. február 16-án írták alá Barcelonában, majd 1995. június 10-én módosították. Hatályba 2004. július 9-ével lépett. Az Európai Unió – az Európai Unió földközi-tengeri partvidéki összes tagállamával egyetemben – az egyezmény részes fele. A módosított egyezmény 4. cikkének (3) bekezdése kifejezetten előírja a részes felek számára, hogy az ökológiai és tájvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek védelmét, valamint a természeti erőforrások ésszerű felhasználását szem előtt tartva segítsék elő a tengerparti övezetek integrált kezelését.

2. Az Európai Unióban a tengerparti övezetek integrált kezelésének fő eszköze az európai integrált partiövezet-kezelés végrehajtásáról szóló európai parlamenti és tanácsi ajánlás (2002/413/EK, HL L 148., 2002.6.6.). Az ajánlás V. fejezete a több nemzetet is érintő part menti ügyek összehangoltabb és hatékonyabb kezelése érdekében hangsúlyozza az együttműködés fontosságát a regionális tengeri térségekben. Az Európai Unió horizontális eszközökkel mozdítja elő a magasabb szintű integrált kezelést, többek között a környezetvédelem területén is, illetve kutatási programjain keresztül arra törekszik, hogy szilárd tudományos alapokat biztosítson e folyamat számára. Így ezek a tevékenységek is hozzájárulnak a tengerparti övezetek integrált kezeléséhez. A tengerparti övezetek integrált kezelése része az EU integrált tengerpolitikájának.

3. A barcelonai egyezmény keretében 2006-ban tanácskozások kezdődtek, amelyek célja az volt, hogy jegyzőkönyv készüljön a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről (a továbbiakban: ICZM-jegyzőkönyv). A tanácskozások eredményeként megszületett jegyzőkönyvet a 2008. január 20-i madridi meghatalmazotti konferencián fogadták el. Az ICZM-jegyzőkönyvet, figyelemmel kötelező hatályának későbbi időpontban való elismerésére, az Európai Közösség nevében a 2008. december 4-i 2009/89/EK tanácsi határozattal (HL L 34., 2009.2.4.) hagyták jóvá. A barcelonai egyezményben részes uniós tagállamok Ciprus kivételével mind aláírták a jegyzőkönyvet. Annak érdekében, hogy az egyezmény minél előbb hatályba léphessen, fontos, hogy azt a részes felek megerősítsék. A jegyzőkönyv megerősítését, illetve az ahhoz való csatlakozást célzó folyamatok jelenleg is zajlanak.

4. A mediterrán térség part menti övezetei jelenleg is rendkívüli környezeti terhelésnek vannak kitéve, erőforrásaik pedig folyamatosan pusztulnak. A mediterrán térségben a városok terjeszkedése intenzív ütemben zajlik, ennek következtében pedig a természeti területek eltűnőben vannak, csökken a biológiai sokféleség és fokozódik a vízkészletekért folyó verseny. A part menti erózióval kapcsolatos problémákat és az alacsonyabban fekvő, part menti területeken bekövetkező áradásokat a parthoz közeli területek és az árterületek beépítése is súlyosbítja<sup>1</sup>. A területek terhelését nagy valószínűséggel növeli fogja az is, hogy az előrejelzések szerint a tengerpart melletti városi övezetek lakossága nőni fog, az e területekre látogató turisták száma csaknem meg fog kétszereződni és a közlekedés az eddigiéknél is nagyobb mértékben fog nőni. Elképzelhető, hogy 2025-re a part menti övezetek csaknem 50%-a beépítésre kerül, miközben 2000-ben ez az arány 40% volt<sup>2</sup>. A Földközi-tenger medencéje emellett az éghajlatváltozás hatásai szempontjából is az egyik

---

<sup>1</sup> The changing faces of Europe's coastal areas, EEA, 2006.

<sup>2</sup> A Sustainable Future for the Mediterranean – The Blue Plan's Environment and Development Outlook, UNEP/MAP Blue Plan, 2006. július.

legsérülékenyebb terület<sup>3</sup>. A jegyzőkönyv egy olyan összehangoltabb és integráltabb megközelítés ösztönző kereteit teremti meg, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy a felmerült problémákat az eddigieknél hatékonyabban lehessen kezelni, és a jelenleginél fenntarthatóbb fejlődést lehessen elérni a mediterrán térség part menti övezeteiben.

5. A jegyzőkönyv rendelkezései számos területet érintenek, azokat a szubszidiaritás és az arányosság elvének figyelembevételével a közigazgatás különböző szintjein kell végrehajtani. Jóllehet az Európai Unió – a környezetvédelmi problémák határokon átívelő jellegére és egyéb tényezőkre tekintettel – indokoltan jár el a tengerparti övezetek integrált kezelésének támogatásakor, a jegyzőkönyvben rögzített bizonyos részletes intézkedések kidolgozása és végrehajtása a part menti területeket érintően a tagállamoknak és azok illetékes hatóságainak a hatáskörébe tartozik, ők állapítják meg például, hogy mely területek esnek építési tilalom hatálya alá.

A fentiekre tekintettel helyénvaló, hogy az Európai Unió megkösse a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről szóló jegyzőkönyvet.

---

<sup>3</sup> Bizottsági fehér könyv – Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás: egy európai fellépési keret felé (COM(2009) 147), 2009.4.1.

Javaslat

**A TANÁCS HATÁROZATA**

**a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezményhez csatolt, a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára<sup>4</sup>,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére<sup>5</sup>,

mivel:

- (1) Az Európai Közösség a 77/585/EGK<sup>6</sup> és az 1999/802/EK<sup>7</sup> tanácsi határozat elfogadásával a Földközi-tenger szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény, későbbi nevén a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: barcelonai egyezmény) részes felévé vált.
- (2) A barcelonai egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének e) pontja értelmében az aláíró feleknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy az ökológiai és tájvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű területek védelmét, valamint a természeti erőforrások ésszerű felhasználását szem előtt tartva elősegítik a tengerparti övezetek integrált kezelését.
- (3) Az európai integrált partiövezet-kezelés végrehajtásáról szóló, 2002. május 30-i európai parlamenti és tanácsi ajánlás<sup>8</sup>, és különösen annak V. fejezete szorgalmazza, hogy a tengerparti övezetek integrált kezelését a tagállamok a szomszédos országokkal, köztük az azonos regionális tengeri térségbeli nem uniós tagállamokkal korábban kötött egyezmények keretében valósítsák meg.
- (4) Az Európai Unió horizontális eszközökkel mozdítja elő a magasabb szintű integrált kezelést, többek között a környezetvédelem területén is, illetve kutatási programjain keresztül arra törekszik, hogy szilárd tudományos alapokat biztosítson e folyamat

---

<sup>4</sup> HL C [...], [...], [...] o.

<sup>5</sup> HL C [...], [...], [...] o.

<sup>6</sup> HL L 240., 1977.9.19., 1. o.

<sup>7</sup> HL L 322., 1999.12.14, 32. o.

<sup>8</sup> HL L 148., 2002.6.6., 24. o.

számára. Ezek a tevékenységek ezért hozzájárulnak a tengerparti övezetek integrált kezeléséhez.

- (5) A tengerparti övezetek integrált kezelése része az EU integrált tengerpolitikájának, amelyet az Európai Tanács 2007. december 13–14-i lisszaboni ülésén hagyott jóvá, és amelyet az „Úton a földközi-tengeri térségben folytatott tevékenységek jobb irányítását célzó integrált tengerpolitika felé” című bizottsági közlemény<sup>9</sup> is részletesen bemutat, illetve amelyet az integrált tengerpolitikáról szóló 2009. november 16-i következtetéseiben az Általános Ügyek Tanácsa is üdvözölt.
- (6) A Tanács 2008. december 4-i határozatával<sup>10</sup> az Európai Közösség nevében megtörtént a barcelonai egyezményhez csatolt, a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: ICZM-jegyzőkönyv) aláírása, figyelemmel kötelező hatályának későbbi időpontban való elismerésére.
- (7) A mediterrán térség part menti övezetei jelenleg is rendkívüli környezeti terhelésnek vannak kitéve, erőforrásaik pedig folyamatosan pusztulnak. Az ICZM-jegyzőkönyv a szélesebb nyilvánosság és a versenyszféra érdekeltjeinek, így többek között a civil társadalomnak és a gazdasági szereplőknek a bevonásával egy összehangoltabb és integráltabb megközelítés ösztönző kereteit teremti meg. Ezen átfogó, és a rendelkezésre álló legkorszerűbb tudományos megfigyelésekre, illetve ismeretekre támaszkodó szemlélettel lehet a felmerült problémákat érdemben kezelni, és a jelenleginél fenntarthatóbb fejlődést elérni a mediterrán térség part menti övezeteiben.
- (8) Az ICZM-jegyzőkönyv rendelkezései számos területet érintenek, azokat a szubszidiaritás és az arányosság elvének figyelembevételével a közigazgatás különböző szintjein kell végrehajtani. Jóllehet az Európai Unió – a környezetvédelmi problémák határokon átvívelő jellegére és egyéb tényezőkre tekintettel – indokoltan jár el a tengerparti övezetek integrált kezelésének támogatásakor, az ICZM-jegyzőkönyvben rögzített bizonyos részletes intézkedések kidolgozása és végrehajtása a part menti területeket érintően a tagállamoknak és azok illetékes hatóságainak a hatáskörébe tartozik, ők állapítják meg például az építési tilalom hatálya alá eső területeket.
- (9) Az ICZM-jegyzőkönyvet meg kell kötni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

### *1. cikk*

A Földközi-tengeri tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezményhez csatolt, a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről szóló jegyzőkönyv megkötésre kerül.

A jegyzőkönyv szövegét csatolták ehhez a határozathoz.

---

<sup>9</sup> COM (2009) 466 végleges, 2009.9.11.

<sup>10</sup> HL L 34., 2009.2.4., 17. o.

## *2. cikk*

A Tanács elnöke kijelöli azt a személyt, aki jogosult lesz arra, hogy Spanyolország kormányánál, amely – a jegyzőkönyv 37. cikkének megfelelően – ellátja a letéteményes feladatát, az Európai Unió nevében letétbe helyezze a csatlakozásra vonatkozó okiratot, hogy kifejezze, az Európai Unió a megállapodást magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el.

## *3. cikk*

Ez a határozat az elfogadása napján lép hatályba. Ezt a határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ki kell hirdetni. A jegyzőkönyv hatálybalépésének napját az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzé kell tenni.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről  
az elnök*

## JEGYZŐKÖNYV

### **a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezeléséről**

E JEGYZŐKÖNYV SZERZŐDŐ FELEI,

MIVEL RÉSZESEI a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezése elleni védelméről szóló, 1976. február 16-án, Barcelonában elfogadott és 1995. június 10-én módosított egyezménynek,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy végrehajtsák az említett egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének e) pontjában és (5) bekezdésében foglalt kötelezettségeket,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Földközi-tenger tengerparti övezete a mediterrán térségben élők közös természeti és kulturális öröksége, és hogy megőrzése és körültekintő kezelése a jelen és a jövő generációinak érdekeit szolgálja,

AGGODALOMMAL SZEMLÉLVE a Földközi-tenger tengerparti övezeteit érő antropikus nyomás növekedését, amely még sebezhetőbbé teszi őket; és azzal az óhajjal, hogy megállítsák és visszafordítsák a tengerparti övezetek állapotromlását, és jelentősen mérsékeljék a tengerparti ökológiai rendszerek biológiai sokféleségének csökkenését,

AGGODALOMMAL TEKINTVE a tengerparti övezetet fenyegető, éghajlatváltozásból eredő kockázatokra, amelyek többek között a tengerszint emelkedését eredményezhetik; és tudatában annak, hogy fenntartható intézkedések elfogadására van szükség a természeti jelenségek negatív hatásainak mérsékléséhez,

ABBÉLI MEGGYŐZŐDÉSÜKBEN, hogy pótolhatatlan ökológiai, gazdasági és társadalmi erőforrásként a tengerparti övezet megőrzésére és fenntartható fejlesztésére irányuló tervezés és gazdálkodás célzott, integrált megközelítést igényel, amely a Földközi-tenger medencéjének egészét és a part menti összes államot érinti, figyelembe véve sokféleségüket és különösen a szigetek geomorfológiai adottságokból fakadó, sajátos igényeit,

FIGYELEMMEL az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. december 10-én, Montego Bayben kelt tengerjogi egyezményére, a – különösen a vízimadarak élőhelye szempontjából – nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyekről szóló, 1971. február 2-i Ramsari egyezményre, valamint a biológiai sokféleségről szóló, 1992. június 5-én, Rio de Janeiróban kelt egyezményre, amelyet a Földközi-tenger partvidékén számos állam és az Európai Közösség is aláírt,

KÜLÖNÖSEN TÖREKEDVE az együttes fellépésre a tengerparti övezet kezelésére vonatkozó, célirányos integrált tervek kidolgozásában az Egyesült Nemzetek Szervezetének éghajlatváltozásról szóló, 1992. május 9-i, New York-i keretegyezményének 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerint,

MERÍTVE a tengerparti övezet integrált kezelésével kapcsolatos eddigi tapasztalatokból és a különböző szervezetek, így az európai intézmények munkájából,

ÉPÍTVE a Fenntartható Fejlődés Mediterrán Bizottságának ajánlásaira és munkájára, valamint a Szerződő Felek 1997-ben Tuniszban, 2001-ben Monacóban, 2003-ban Cataniában és 2005-ben Portorožban tartott üléseinek ajánlásaira és a 2005-ben Portorožban elfogadott mediterrán fenntartható fejlődési stratégiára,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy mediterrán szinten megerősítik a parti államok által a tengerparti övezet integrált kezelésének biztosítása érdekében tett erőfeszítéseket,

ELKÖTELEZETTEN a nemzeti, regionális és helyi kezdeményezések ösztönzése iránt, összehangolt promóciós fellépések révén, a különböző érdekelt szerepvállalókkal összefogásban és partnerségben, a tengerparti övezet integrált kezelését előmozdító, hatékony irányítás érdekében,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy következetesség valósuljon meg a tengerparti övezet integrált kezelésében az egyezmény és jegyzőkönyveinek alkalmazása során,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

# I. RÉSZ

## ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

### *1. cikk*

#### **Általános kötelezettségek**

A Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló egyezménynek és jegyzőkönyveinek megfelelően a Felek közös keretrendszert hoznak létre a mediterrán térség tengerparti övezetének integrált kezelésére, és meghozzák a szükséges intézkedéseket az ilyen célú regionális együttműködés megerősítésére.

### *2. cikk*

#### **Fogalommeghatározások**

E Jegyzőkönyv alkalmazásában:

- a) „felek”: e Jegyzőkönyv Szerződő Felei.
- b) „egyezmény”: a Földközi-tenger tengeri környezetének és partvidékének szennyezés elleni védelméről szóló, 1976. február 16-án, Barcelonában kelt és 1995. június 10-én módosított egyezmény.
- c) „szervezet”: az egyezmény 17. cikkében említett testület.
- d) „központ”: az elsőrendű cselekvési programok regionális tevékenységi központja.
- e) „tengerparti övezet”: geomorfológiai terület a part vízi és szárazföldi szakaszán, amelyen belül az egyes részek viszonyát az emberi közösségekkel együtt élő és azokkal kölcsönhatásba lépő biotikus és abiotikus elemekből álló, összetett ökológiai és erőforrásrendszerek, illetve a területre jellemző társadalmi-gazdasági tevékenységek alakítják.
- f) „a tengerparti övezetek integrált kezelése”: a tengerparti övezetek fenntartható kezelésének és használatának dinamikus folyamata, amely egyúttal figyelembe veszi a tengerparti tájak és ökológiai rendszerek sérülékenységét, a tevékenységek és alkalmazások sokféleségét, ezek kölcsönhatását, egyes tevékenységek és alkalmazások tengerhez kötöttségét, valamint azok tengerre és szárazföldre gyakorolt hatását.

### *3. cikk*

#### **Területi hatály**

1. A jegyzőkönyv alkalmazási területe az Egyezmény 1. cikkének meghatározása szerinti Földközi-tengeri térség. A térség határainak megállapításakor emellett az alábbiak is irányadók:

- a) a tengerparti övezet tengeri határa, amely a Felek területi vizeinek külső határa; és
- b) a tengerparti övezet szárazföldi határa, amely az egyes Felek által meghatározott, part menti közigazgatási egységek határa.

2. Amennyiben valamely Fél saját felségterületén belül az e cikk (1) bekezdésében foglaltaktól eltérő határokat állapít meg, nyilatkozatot kell tennie a letéteményesnél az e Jegyzőkönyvet megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy az ahhoz való csatlakozásról szóló okiratának letétbe helyezésekor, vagy bármely ezt követő időszakban, amennyiben:

- a) a tengeri határ nem éri el a területi vizek külső határait;
- b) a szárazföldi határ különbözik, azaz túllépi vagy nem éri el a part menti közigazgatási egységek területének fent meghatározott határait, többek között az ökoszisztéma-megközelítés vagy a gazdasági és társadalmi kritériumok alkalmazása, illetve a szigetek geomorfológiai adottságokból eredő, sajátos igényeinek figyelembevétele, valamint az éghajlatváltozás negatív hatásainak figyelembevétele miatt.

3. Valamennyi Fél a megfelelő intézményi szinten megfelelő intézkedéseket fogad el vagy támogat a lakosság és bármely érdekelt fél e Jegyzőkönyv területi hatályáról való tájékoztatására.

#### *4. cikk*

#### **Jogfenntartás**

1. E Jegyzőkönyv egyetlen rendelkezése, illetve az e Jegyzőkönyv alapján elfogadott egyetlen jogi aktus sem érinti a Felek tengerjoggal kapcsolatos jogait, jelenlegi vagy jövőbeni követeléseit vagy jogi álláspontját, különösen a tengeri területek jellegét és kiterjedését, a tengeri területek határainak a szomszédos vagy átellenes partokkal rendelkező államok közötti megállapítását, a nemzetközi hajózásban használt tengerszorosokon való áthaladással kapcsolatos jogokat és szabályokat, és a parti tengereken való békés áthaladás jogát, továbbá a parti állam, a lobogó szerinti állam vagy a kikötő szerinti illetékes állam joghatóságának jellegét és terjedelmét illetően.

2. Az e Jegyzőkönyv alapján végrehajtott intézkedések és cselekmények nem adnak alapot a nemzeti szuverenitással vagy joghatósággal kapcsolatos igények követelésére, megtámadására vagy vitatására.

3. E Jegyzőkönyv rendelkezései nem érintik a tengerparti övezet védelmével és kezelésével foglalkozó, más – meglévő vagy jövőbeni – nemzeti vagy nemzetközi jogi eszközökben vagy programokban foglalt, szigorúbb rendelkezéseket.

4. E Jegyzőkönyv egyetlen rendelkezése sem érint nemzetbiztonsági és védelmi tevékenységeket és létesítményeket; azonban minden Fél egyetért azzal, hogy az ilyen tevékenységeket és létesítményeket – amennyiben az ésszerű és megvalósítható – e Jegyzőkönyvvel összhangban kell végezni, illetve létrehozni.

## 5. cikk

### **A tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatos célkitűzések**

A Felek a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatban az alábbi célokat tűzték ki:

- a) a tevékenységek ésszerű tervezésén keresztül a tengerparti övezetek fenntartható fejlődésének előmozdítása, annak biztosításával, hogy a környezetet és a tájat a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődéssel összhangban figyelembe veszik;
- b) a tengerparti övezetek megőrzése a jelen és a jövő generációi javára;
- c) a természeti erőforrások fenntartható használatának biztosítása, különösen a vízhasználatra tekintettel;
- d) a tengerparti ökológiai rendszerek, tájak és geomorfológia integritásának megőrzése;
- e) a természeti veszélyek megelőzése és/vagy hatásainak csökkentése, különös tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira, amelyet természeti és emberi tevékenység egyaránt kiválthat,
- f) összhang teremtése a tengerparti övezetek használatát érintő állami és magánkezdeményezések között, valamint a hatóságok valamennyi ilyen irányú döntése között, nemzeti, regionális és helyi szinten.

## 6. cikk

### **A tengerparti övezetek integrált kezelésének általános elvei**

E Jegyzőkönyv végrehajtásakor a Feleket a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatos következő elvek vezérlik:

- a) különösen figyelembe veszik a dagálykor elárasztott térség biológiai gazdagságát, természetes dinamikáját és működését, valamint a szerves egységet alkotó tengeri és szárazföldi rész egymásra utaltságát és egymást kiegészítő jellegét;
- b) együttesen kezelik a hidrológiai, geomorfológiai, éghajlati, ökológiai, társadalmi-gazdasági és kulturális rendszerekhez kapcsolódó valamennyi tényezőt, hogy ne merítsék ki a tengerparti övezetek eltartóképességét, és hogy megelőzzék a természeti katasztrófák és a haladás negatív hatásait;
- c) a tengerparti tervezésre és gazdálkodásra vonatkozó ökoszisztéma-megközelítést alkalmazzák a tengerparti övezetek fenntartható fejlődésének biztosítására;
- d) megfelelő irányítást biztosítanak, amely átlátható döntéshozatali folyamatban lehetővé teszi a helyi lakosság és a civil társadalom tengerparti övezetekben érdekelt feleinek megfelelő és időszzerű részvételét;
- e) megkövetelik a tengerparti övezeteken belüli igazgatási szolgáltatások, valamint a regionális és helyi hatóságok ágazatközi, intézményi összehangolását;

f) megkövetelik városfejlesztési és társadalmi-gazdasági tevékenységekkel kapcsolatos földhasználati stratégiák, tervek és programok, valamint más megfelelő ágazati politikák kialakítását;

g) figyelembe veszik a tengerparti övezetekben folytatott tevékenységek nagy számát és sokféleségét, és szükség esetén prioritást rendelnek azokhoz a közszolgáltatásokhoz és tevékenységekhez, amelyekhez a használat és helyszín tekintetében a tenger közvetlen közelségét igénylik;

h) kiegyenlítik a felhasználási területek elosztását a tengerparti övezet egészében, és kerülnek a szükségtelen központosítást és városterjeszkedést;

i) előzetesen értékeli a különböző emberi tevékenységekkel és az infrastruktúrával kapcsolatos kockázatokat, hogy megelőzzék és csökkentsék azok tengerparti övezetre gyakorolt negatív hatásait;

j) megakadályozzák a tengerparti környezet károsodását, és ahol ez mégis bekövetkezik, megfelelő módon helyreállítják a környezetet.

## *7. cikk*

### **Koordináció**

1. A tengerparti övezetek integrált kezelésének céljából a Felek:

a) szükség esetén biztosítják az intézményi koordinációt, a megfelelő testületeken vagy mechanizmusokon keresztül, a szektorális megközelítések elkerülésére és az átfogó megközelítések előmozdítására;

b) megszervezik a tengerparti övezetek mind tengeri, mind szárazföldi részei tekintetében felelős, különböző hatóságok megfelelő koordinációját az egyes igazgatási szolgálatokban, nemzeti, regionális és helyi szinten;

c) megteremtik a szoros együttműködés alapjait a nemzeti hatóságok és a regionális és helyi testületek között a tengerparti stratégiák, tervek és programok területén, valamint a tevékenységek különböző engedélyezéseivel kapcsolatban, adott esetben vegyes tanácsadó testületeken vagy közös döntéshozatali eljárásokon keresztül.

2. A tengerparti övezetek illetékes nemzeti, regionális és helyi hatóságai, amennyiben megvalósítható, együtt munkálkodnak a part menti övezetre vonatkozó stratégiák, tervek és programok összhangjának és hatékonyságának megerősítésén.

## II. RÉSZ

### A TENGERPARTI ÖVEZETEK INTEGRÁLT KEZELÉSÉNEK ELEMEI

#### 8. cikk

##### A tengerparti övezetek védelme és fenntartható használata

1. Az e Jegyzőkönyv 5. és 6. cikkében megállapított célkitűzéseknek és elveknek megfelelően a Felek törekednek a tengerparti övezetek fenntartható használatának és kezelésének biztosítására annak érdekében, hogy megőrizzék a tengerparti természetes élőhelyeket, tájakat, természeti erőforrásokat és ökológiai rendszereket, a nemzetközi és regionális jogi eszközöknek megfelelően.

2. Ebből a célból a Felek:

a) a legmagasabb téli vízszintből kiindulva a tengerparti övezetekben olyan zónát alakítanak ki, amelyben nem engedélyezik az építkezést. Figyelembe véve többek között az éghajlatváltozással és természeti kockázatokkal közvetlenül és hátrányosan érintett területeket, ez a zóna nem lehet 100 méternél keskenyebb, az alábbi b) pont rendelkezéseire is figyelemmel. Ha a zóna szélességére vonatkozóan szigorúbb nemzeti szabályozás van érvényben, azt továbbra is alkalmazni kell.

b) A fent említett rendelkezéseket e Jegyzőkönyv célkitűzéseivel és elveivel összhangban módosítani lehet:

1. közérdekű projektek esetében,

2. olyan területeken, amelyeken sajátos földrajzi vagy más helyi megkötések léteznek, különösen a népsűrűség vagy a társadalmi szükségletek tekintetében, ahol az egyedi lakhatást, az urbanizációt vagy a fejlesztést nemzeti jogi eszköz írja elő.

c) értesítik a Szervezetet a módosításokról rendelkező nemzeti jogi eszközeikről.

3. A Felek törekednek annak biztosítására is, hogy nemzeti jogi eszközeik a tengerparti övezetek fenntartható használatával kapcsolatos kritériumokat tartalmazzanak. A sajátos helyi feltételeket is figyelembe vevő kritériumok többek között a következőkre terjednek ki:

a) a védett területeken kívül olyan nyílt területek meghatározása és határainak megállapítása, ahol a városfejlesztés és egyéb tevékenységek korlátozottak vagy szükség esetén tiltottak;

b) a városfejlesztés lineáris terjedésének, és új közlekedési infrastruktúrák part menti kiépítésének korlátozása;

c) annak biztosítása, hogy környezeti megfontolásokat is foglaljanak bele a köztulajdonban lévő tengeri területek kezelését és használatát szabályozó rendelkezésekbe;

d) a lakosok tengerhez való szabad hozzáféréseinek és a partra történő kijutás szabadságának biztosítása;

e) a szárazföldi járművek közlekedésének és parkolásának, valamint tengeri hajók közlekedésének és kikötésének korlátozása vagy szükség esetén megtiltása a sérülékeny természeti területeken, a szárazföldön vagy a tengeren, beleértve a tengerpartokat és a dűnéket.

## 9. cikk

### Gazdasági tevékenységek

1. Az e Jegyzőkönyv 5. és 6. cikkében megállapított célkitűzéseknek és elveknek megfelelően, és figyelembe véve a Barcelonai Egyezménynek és Jegyzőkönyveinek a megfelelő rendelkezéseit, a Felek:

a) különleges figyelmet szentelnek azoknak a gazdasági tevékenységeknek, amelyekhez a tenger közvetlen közelségére van szükség;

b) biztosítják, hogy a különböző gazdasági tevékenységek minimalizálják a természeti erőforrások felhasználását és vegyék figyelembe a jövő generációinak igényeit;

c) tekintettel vannak az integrált vízkészlet-gazdálkodásra és a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodásra;

d) biztosítják, hogy a tengerparti és tengeri gazdálkodást a tengerparti övezetek sérülékeny jellegéhez igazítsák, és hogy a tengeri erőforrásokat óvják a szennyezéstől;

e) a gazdasági tevékenységek fejlődése tekintetében mutatókat határoznak meg a tengerparti övezet fenntartható használatának biztosítására és az eltartóképességüket meghaladó nyomás enyhítésére;

f) irányadó gyakorlati kódexeket népszerűsítene a hatóságok, a gazdasági szereplők és a nem kormányzati szervezetek körében.

2. Ezenfelül, tekintettel az alábbiakban felsorolt gazdasági tevékenységekre, a Felek megállapodnak a következőkben:

a) Mezőgazdaság és ipar

garantálják a környezet magas szintű védelmét a mezőgazdasági és ipari tevékenységek helyszínén és azok végzésekor, annak érdekében, hogy megőrizzék a tengerparti ökológiai rendszereket és tájakat, és megelőzzék a tenger-, a víz-, a levegő- és a talajszennyezést;

b) Halászat

i. figyelembe veszik a halászati területek védelmének szükségességét a fejlesztési projektekből;

ii. biztosítják, hogy a halászat gyakorlata összeegyeztethető legyen a tenger természeti erőforrásainak fenntartható használatával;

#### c) Akvakultúra

- i. figyelembe veszik a víziállat-tenyésztő területek és a méshéjú állatok vizei védelmének szükségességét a fejlesztési projekteknél;
- ii. az akvakultúrát az anyagbevitel és a hulladékkezelés ellenőrzésével szabályozzák;

#### d) Idegenforgalom, sport és szabadidős tevékenységek

- i. ösztönzik a fenntartható tengerparti idegenforgalmat, amely megőrzi a tengerparti ökológiai rendszereket, a természeti erőforrásokat, a kulturális örökséget és a tájat;
- ii. előmozdítják a tengerparti idegenforgalom sajátos formáit, beleértve a kulturális, a falusi és az ökoturizmust, tiszteletben tartva a helyi lakosság hagyományait;
- iii. szabályozzák, vagy szükség esetén tiltják a különböző sport- vagy szabadidős tevékenységek folytatását, beleértve a szabadidős horgászatot és a méshéjú állatok gyűjtését;

#### e) A sajátos természeti erőforrások hasznosítása

- i. előzetes engedélyezésnek vetik alá az ásványok kiemelését és kitermelését, beleértve a tengervíz sótalanító üzemekben történő felhasználását és a kőfejtést;
- ii. szabályozzák a homok kitermelését, beleértve a tengerfeneket és a folyók hordalékait, vagy megtiltják ott, ahol ez valószínűleg károsodást okoz a tengerparti ökológiai rendszerek egyensúlyában;
- iii. figyelemmel kísérik a tengerparti víztartó rétegek és az édes és sós víz közötti dinamikus kapcsolódási vagy kölcsönhatási területeket, amelyekben a föld alatti víz kinyerése vagy a természeti környezetbe történő szennyvíz-kibocsátások károsodást okozhatnak;

#### f) Infrastruktúra, energetikai létesítmények, kikötők, part menti művek és építmények

ezeket az infrastruktúrákat, létesítményeket, műveket és építményeket engedélyezési eljárásnak vetik alá, hogy a tengerparti ökológiai rendszerekre, tájakra és geomorfológiára gyakorolt negatív hatásuk a lehető legkisebbre csökkenjen, illetve adott esetben nem pénzügyi intézkedéssel kompenzálják azt;

#### g) Tengerészeti tevékenységek

a tengerészeti tevékenységeket oly módon folytatják, hogy biztosítsák a tengerparti ökológiai rendszerek megőrzését a vonatkozó nemzetközi egyezmények szabályainak, előírásainak és eljárásainak megfelelően.

### *10. cikk*

#### **Sajátos tengerparti ökológiai rendszerek**

A Felek intézkedéseket hoznak egyes sajátos tengerparti ökológiai rendszerek jellemzőinek védelmére, a következőképpen:

## 1. Vizes élőhelyek és torkolatok

A védett területek kialakításán felül, és a vizes élőhelyek és torkolatok eltűnésének megelőzésére a Felek:

a) figyelembe veszik a vizes élőhelyek és torkolatok környezeti, gazdasági és társadalmi funkcióját a nemzeti part menti stratégiákban, tervekben és programokban, valamint az engedélyek kiadásakor;

b) meghozzák a szükséges intézkedéseket, hogy szabályozzák, vagy szükség esetén megtiltsák azokat a tevékenységeket, amelyek károsíthatják a vizes élőhelyeket és torkolatokat;

c) a lehetséges mértékben vállalják a leromlott állapotú tengerparti vizes élőhelyek helyreállítását a tengerparti környezeti folyamatokban betöltött pozitív szerepük újbóli mozgósítása érdekében.

## 2. Tengeri élőhelyek

A Felek, elismerve a magas természetvédelmi értékkel rendelkező élőhelyeknek és fajoknak otthont adó tengeri területek védelmének szükségességét, védett területté minősítésüktől függetlenül:

a) intézkedéseket fogadnak el a védelem és megőrzés biztosítására, jogalkotáson, tervezésen és a tengeri és tengerparti területek kezelésén keresztül, különösen olyan területekre vonatkozóan, amelyek magas természetvédelmi értékkel rendelkező élőhelyeknek és fajoknak adnak otthont;

b) vállalják a regionális és nemzetközi együttműködés előmozdítását a tengeri élőhelyek védelméről szóló közös programok végrehajtása érdekében.

## 3. Tengerparti erdők és ligetek

A Felek intézkedéseket fogadnak el az olyan tengerparti erdők és ligetek megőrzésére vagy kialakítására, amelyek különösen a fokozottan védett területeken kívül helyezkednek el.

## 4. Dűnék

A Felek vállalják, hogy megőrzik és lehetőség szerint fenntartható módon helyreállítják a dűnéket és homokpadokat.

### *11. cikk*

#### **Tengerparti tájak**

1. A Felek, elismerve a tengerparti tájak sajátos esztétikai, természeti és kulturális értékét, függetlenül azok védett területté történő minősítésétől, intézkedéseket fogadnak el a tengerparti tájak védelmének biztosítására, a jogalkotáson, tervezésen és gazdálkodáson keresztül.

2. A Felek vállalják, hogy előmozdítják a regionális és nemzetközi együttműködést a tájvédelem területén és különösen – adott esetben – a határokon átnyúló tengerparti tájakra vonatkozó együttes fellépések végrehajtását.

#### *12. cikk*

### **Szigetek**

A Felek vállalják, hogy fokozott védelmet nyújtanak a szigeteknek, beleértve a kis szigeteket, és ebből a célból:

a) támogatják a környezetbarát tevékenységeket ezeken a területeken, és különleges intézkedéseket hoznak a lakosok tengerparti ökológiai rendszerek védelmében való részvételének biztosítására, amely részvétel helyi szokásaikon és tudásukon alapul;

b) figyelembe veszik a szigetek környezetének sajátos jellemzőit, és annak szükségességét, hogy a nemzeti tengerparti stratégiákban, tervekben és programokban, továbbá gazdálkodási eszközökben teret kapjon a szigetek közötti interakció, különösen a közlekedés, az idegenforgalom, a halászat, a hulladékkezelés és a vízgazdálkodás területén.

#### *13. cikk*

### **Kulturális örökség**

1. A Felek egyénileg vagy együttesen meghoznak minden intézkedést annak érdekében, hogy megőrizzék a tengerparti övezetek kulturális és különösen archeológiai és történelmi örökségét, beleértve a víz alatti kulturális örökséget, az alkalmazandó nemzeti és nemzetközi jogi eszközöknek megfelelően.

2. A Felek biztosítják, hogy a tengerparti övezetek kulturális örökségének *in situ* megőrzése minősüljön az elsődleges lehetőségnek, mielőtt bármilyen intézkedést hoznának ezen örökségre irányulóan.

3. A Felek ezen belül is azt biztosítják, hogy a tengerparti övezetek víz alatti kulturális örökségének a tengeri környezetből eltávolított elemeit oly módon őrizték meg és kezeljék, amely biztosítja hosszú távú fennmaradásukat, és hogy ezekkel az elemekkel ne kereskedjenek, azokat ne értékesítsék vagy vegyék meg, és ne cseréljék el kereskedelmi árucikként.

#### *14. cikk*

### **Részvétel**

1. A tengerparti övezetek integrált kezelésének hatékony irányítása érdekében a Felek meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a különböző – többek között az alábbiakban felsorolt – érdekelttek megfelelően részt vegyenek a tengerparti és tengeri stratégiák, tervek és programok vagy projektek kidolgozási és végrehajtási fázisában, és a különböző engedélyek kiadásában:

- az érintett területi közösségek és közigazgatási intézmények,

- a gazdasági szereplők,
- nem kormányzati szervezetek,
- társadalmi szereplők,
- az érintett lakosság.

E részvétel többek között tanácsadó testületeket, közvélemény-kutatásokat vagy közmeghallgatásokat foglal magában és kiterjedhet partnerségekre is.

2. E részvétel biztosítása céljából a Felek megfelelően, időben és hatékonyan szolgáltatnak információt.

3. A közvetítő vagy egyeztető eljárásokat és a közigazgatási vagy bírósági jogorvoslathoz való jogot biztosítani kell minden olyan érdekelt számára, aki a határozatokat, aktusokat vagy mulasztásokat vitatja, a tengerparti övezetet érintő tervek, programok vagy projektek tekintetében a Felek által megállapított részvételi rendelkezésekre is figyelemmel.

### *15. cikk*

#### **A környezettudatosság erősítése, képzés, oktatás és kutatás**

1. A Felek vállalják, hogy nemzeti, regionális vagy helyi szinten környezettudatosság-erősítési tevékenységet folytatnak a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatban, és oktatási programokat, képzéseket dolgoznak ki e témában, ennek megfelelően alakítva a közoktatást.

2. A Felek közvetlenül, többoldalúan vagy kétoldalúan, illetve a Szervezet, a Központ vagy nemzetközi szervezetek segítségével oktatási programokat és képzéseket szerveznek a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatban, és a közoktatást ennek megfelelően alakítják, az említett övezetek fenntartható fejlődésének biztosítása céljából.

3. A Felek interdiszciplináris tudományos kutatást folytatnak a tengerparti övezetek integrált kezelésével, valamint a tevékenységek és azok tengerparti övezetekre gyakorolt hatásainak összefüggéseivel kapcsolatban. Ebből a célból erre szakosodott kutatóközpontokat hoznak létre vagy támogatnak. E kutatás célja különösen az, hogy elmélyítse a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatos tudást, hozzájáruljon a nyilvánosság tájékoztatásához, és megkönnyítse a döntéshozatalt az állami és magánszférában.

## III. RÉSZ

### A TENGERPARTI ÖVEZETEK INTEGRÁLT KEZELÉSÉNEK ESZKÖZEI

#### 16. cikk

##### **Monitoring- és megfigyelési mechanizmusok és hálózatok**

1. A Felek használják és megerősítik meglévő monitoring- és megfigyelési mechanizmusait, illetve szükség esetén újakat dolgoznak ki. Ezenfelül elkészítik, és rendszeresen aktualizálják a tengerparti övezetek nemzeti jegyzékét, amelynek lehetőség szerint tartalmaznia kell az erőforrásokkal és a tevékenységekkel, valamint az intézményekkel, jogszabályokkal és a tengerparti övezeteket esetlegesen érintő tervezéssel kapcsolatos információkat.
2. A tudományos tapasztalatok, adatok és az irányadó gyakorlatok cseréjének előmozdítása érdekében a Felek a megfelelő közigazgatási és tudományos szinten részt vesznek a mediterrán tengerparti övezetek hálózatában, a Szervezettel együttműködve.
3. A tengerparti övezetek állapotának és fejlődésének rendszeres megfigyelését megkönnyítendő a Felek kölcsönösen elfogadott referencia-formanyomtatványt és -eljárást fogadnak el a nemzeti jegyzékben szereplő, vonatkozó adatok összegyűjtésére.
4. A Felek meghozzák valamennyi szükséges intézkedést, hogy biztosítsák a monitoring- és megfigyelési mechanizmusokból és hálózatokból származó információk nyilvános hozzáférhetőségét.

#### 17. cikk

##### **A tengerparti övezet integrált kezelésének mediterrán stratégiája**

A Felek vállalják, hogy együttműködnek a fenntartható fejlődés előmozdítása és a tengerparti övezet integrált kezelése érdekében, figyelembe véve a fenntartható fejlődés mediterrán stratégiáját, és szükség esetén kiegészítve azt. Ebből a célból a Felek a Központ segítségével közös regionális keretrendszer határoznak meg a mediterrán térségben a tengerparti övezetek integrált kezelése céljából, amelyet a megfelelő regionális cselekvési terveken és más operatív eszközökön keresztül, valamint nemzeti stratégiáikon keresztül hajtanak végre.

#### 18. cikk

##### **Nemzeti tengerparti stratégiák, tervek és programok**

1. A Felek tovább erősítik vagy kialakítják a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó nemzeti stratégiákat és a tengerparti végrehajtási terveket és programokat a közös regionális keretrendszerrel összhangban és e Jegyzőkönyv integrált kezelési célkitűzéseinek és elveinek megfelelően, és tájékoztatják a Szervezetet az e stratégiával kapcsolatban alkalmazott koordinációs mechanizmusokról.

2. A nemzeti stratégia, amely a fennálló helyzet elemzésén alapul, meghatározza a célkitűzéseket, kijelöli a prioritásokat az okok megjelölésével, azonosítja a kezelést igénylő tengerparti ökológiai rendszereket, valamint minden megfelelő szereplőt és eljárást, számba veszi a meghozandó intézkedéseket és azok költségeit, valamint az intézményi eszközöket, és a rendelkezésre álló jogi és pénzügyi eszközöket, és végrehajtási menetrendet határoz meg.

3. A tengerparti tervek és programok, amelyek állhatnak önmagukban, vagy képezhetik más tervek és programok részét, meghatározzák a nemzeti stratégia irányait és azt megfelelő területi szinten végrehajtják, emellett adott esetben meghatározzák többek között a tengerparti övezetek tengeri és szárazföldi részeinek eltartóképességét, megosztásuk és használatuk feltételeit.

4. A Felek megfelelő mutatókat határoznak meg a hatékonyság értékelésére a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó stratégiák, tervek és programok, valamint a Jegyzőkönyv végrehajtási folyamatának tekintetében.

### *19. cikk*

#### **Környezetvédelmi szempontú értékelés**

1. Figyelembe véve a tengerparti övezetek sérülékenységét, a Felek biztosítják, hogy a tengerparti övezetekre és különösen ökológiai rendszereikre várhatóan jelentős hatást gyakorló állami és magánprojekteket érintő környezetvédelmi hatásvizsgálat folyamata és a kapcsolódó vizsgálatok figyelembe veszik a környezet sajátos veszélyeztetettségét és a tengerparti övezetek tengeri és szárazföldi részei közötti kölcsönhatásokat.

2. Ugyanezen kritériumokkal összhangban a Felek adott esetben kidolgozzák a tengerparti zónát érintő tervek és programok környezetvédelmi szempontú stratégiai értékelését.

3. A környezetvédelmi szempontú értékelésben figyelembe kell venni a tengerparti övezetekre gyakorolt, összetett hatást, kellő figyelmet fordítva többek között ezen övezetek eltartóképességére.

### *20. cikk*

#### **Területpolitika**

1. A tengerparti övezetek integrált kezelésének előmozdítása, a gazdasági nyomás csökkentése, a nyílt területek fenntartása és a lakosság tengerhez való hozzáférése és a tengerpartra való kijutásának biztosítása céljából a Felek megfelelő területpolitikai eszközöket és intézkedéseket fogadnak el, beleértve a tervezés folyamatát.

2. Ebből a célból, és a tengerparti övezetek köz- és magántulajdonban lévő földjei fenntartható kezelésének biztosítására a Felek többek között mechanizmusokat fogadnak el a föld megszerzésével, engedményezésével, ajándékozásával és köztulajdonba adásával kapcsolatban, és szolgáltatásokat állapítanak meg az ingatlanokon.

**Gazdasági, pénzügyi és adóügyi eszközök**

A nemzeti tengerparti stratégiák és tengerparti programok és tervek végrehajtása érdekében a Felek meghozhatják a megfelelő intézkedéseket olyan vonatkozó gazdasági, pénzügyi és/vagy adóügyi eszközök elfogadására, amelyek a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó helyi, regionális és nemzeti kezdeményezések támogatására irányulnak.

## IV. RÉSZ

### A TENGERPARTI ÖVEZETEKET ÉRINTŐ KOCKÁZATOK

#### 22. cikk

##### **Természeti veszélyek**

A tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó nemzeti stratégiák keretében a Felek politikákat alakítanak ki a természeti veszélyek megelőzésére. Ebből a célból sérülékenységvizsgálatot és kockázatértékelést végeznek a tengerparti övezetekben, és megelőzési, kockázatcsökkentő és alkalmazkodási intézkedéseket hoznak a természeti katasztrófák, különösen az éghajlatváltozás hatásainak kezelésére.

#### 23. cikk

##### **A tengerpart eróziója**

1. Az e Jegyzőkönyv 5. és 6. cikkében meghatározott célkitűzéseknek és elveknek megfelelően a Felek a tengerpart eróziójával járó negatív hatások hatékonyabb megelőzése és enyhítése érdekében vállalják, hogy meghozzák a szükséges intézkedéseket a tengerpart természetes alkalmazkodóképességének fenntartására vagy helyreállítására, beleértve a tengerszint-emelkedés által okozott változashoz való alkalmazkodás képességét is.

2. A Felek a tengerparti övezetekben folytatandó, új tevékenységek és az ott létesítendő művek, többek között a tengeri építmények és a tengerparti védművek mérlegelésekor különös figyelmet fordítanak ezek tengerparti erózióra gyakorolt negatív hatásaira és az általuk generált közvetlen és közvetett költségekre. A meglévő tevékenységek és építmények tekintetében a Felek a tengerparti erózióra gyakorolt negatív hatások lehető legkisebb mértékre való csökkentésére irányuló intézkedéseket fogadnak el.

3. A Felek törekednek a tengerparti erózió hatásainak megelőzésére a tevékenységek integrált kezelésén keresztül, beleértve különleges intézkedések elfogadását a tengerparti hordalékokra és tengerparti művekre vonatkozóan.

4. A Felek vállalják, hogy megosztják azokat a tudományos adatokat, amelyek növelik a tengerparti erózió állapotával, alakulásával és hatásaival kapcsolatos ismereteket.

#### 24. cikk

##### **Reakció természeti katasztrófák esetén**

1. A Felek vállalják, hogy előmozdítják a nemzetközi együttműködést a természeti katasztrófákra történő reagálás területén, és meghoznak minden szükséges intézkedést e katasztrófák hatásainak időben történő kezelésére.

2. A Felek vállalják, hogy összehangolják a rendelkezésükre álló detektálási, előrejelző és kommunikációs berendezések használatát a meglévő mechanizmusok és kezdeményezések felhasználásával, a nagyobb természeti katasztrófákkal kapcsolatos sürgős információk lehető leggyorsabb továbbításának biztosítására. A Felek értesítik a Szervezetet, hogy mely nemzeti hatóságok illetékesek ilyen információ kiadására és fogadására a vonatkozó nemzetközi mechanizmusokkal összefüggésben.

3. A Felek vállalják, hogy előmozdítják a kölcsönös együttműködést, és a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, valamint nem kormányzati szervezetek és más illetékes szervezetek közötti együttműködést, hogy sürgős humanitárius segítséget tudjanak nyújtani a Földközi-tenger tengerparti övezetét érintő természeti katasztrófákra reagálva.

# V. RÉSZ

## NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

### 25. cikk

#### **Képzés és kutatás**

1. A Felek vállalják, hogy közvetlenül, illetve a Szervezet vagy az illetékes nemzetközi szervezetek segítségével együttműködnek a tudományos, műszaki és adminisztrációs személyzetnek a tengerparti övezet integrált kezelésével kapcsolatos képzésében, különösen abból a célból, hogy:

- a) meghatározzák és megerősítik a kapacitásokat;
- b) fejlesszék a tudományos és műszaki kutatást;
- c) támogassák a tengerparti övezetek integrált kezelésére szakosodott központokat;
- d) a helyi szakemberek számára képzési programokat alakítsanak ki.

2. A Felek vállalják, hogy közvetlenül, illetve a Szervezet vagy az illetékes nemzetközi szervezetek segítségével előmozdítják a tengerparti övezetek integrált kezelésével kapcsolatos tudományos és műszaki kutatást, különösen tudományos és műszaki információk cseréjével és közös érdekű kutatási programjaik összehangolásával.

### 26. cikk

#### **Tudományos és műszaki segítségnyújtás**

A tengerparti övezetek integrált kezelésének céljából a Felek vállalják, hogy közvetlenül, illetve a Szervezet vagy az illetékes nemzetközi szervezetek segítségével együttműködnek a tudományos és műszaki segítségnyújtás területén, ha arra a Felek igényt tartanak, beleértve a környezetvédelmi szempontokat érvényesítő technológiákhoz való hozzáférést és azok átadását, valamint a segítségnyújtás más lehetséges formáit.

### 27. cikk

#### **Információcsere és közös érdekű tevékenységek**

1. A Felek vállalják, hogy közvetlenül, illetve a Szervezet vagy az illetékes nemzetközi szervezetek segítségével együttműködnek az irányadó környezetvédelmi gyakorlat alkalmazásával kapcsolatos információk cseréjében.

2. A Szervezet támogatásával a Felek ezen belül:

- a) tengerparti gazdálkodásra vonatkozó mutatókat határoznak meg, figyelembe véve a már meglévőket, és együttműködnek e mutatók alkalmazásában;

b) a tengerparti övezetek használatára és gazdálkodására vonatkozóan értékeléseket végeznek és azokat naprakészen tartják;

c) közös érdekű tevékenységeket, így például a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó demonstrációs projekteket folytatnak.

#### *28. cikk*

### **Határokon átnyúló együttműködés**

A Felek közvetlenül, illetve a Szervezet vagy az illetékes nemzetközi szervezetek segítségével arra törekednek, hogy két- vagy többoldalú kapcsolatok keretében adott esetben összehangolják a szomszédos tengerparti övezetre vonatkozó nemzeti tengerparti stratégiáikat, terveiket és programjaikat. Ezt a koordinációt a megfelelő hazai közigazgatási testületek végzik.

#### *29. cikk*

### **Határokon átnyúló, környezetvédelmi szempontú értékelés**

1. E Jegyzőkönyv keretében a Felek a más Felek tengerparti övezeteiben valószínűsíthetően jelentős károkat okozó tervek, programok és projektek engedélyezése vagy jóváhagyása előtt értesítés, információcsere és konzultáció útján működnek együtt az e tervek, programok és projektek környezeti hatásainak értékelésében, figyelembe véve e Jegyzőkönyv 19. cikkét, és az egyezmény 4. cikke (3) bekezdésének d) pontját.

2. Ebből a célból a Felek vállalják, hogy együttműködnek az eljárás valamennyi szakaszában történő értesítésre, információcserére és konzultációra vonatkozó eljárások meghatározásáról szóló, megfelelő iránymutatások kidolgozásában és elfogadásában.

3. A Felek adott esetben két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek e cikk hatékony végrehajtása érdekében.

## VI. RÉSZ

### INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

#### 30. cikk

##### **Tájékoztatási központok**

Minden Fél kijelöl egy Tájékoztatási Központot, amely kapcsolatot tart a Központtal az e Jegyzőkönyv végrehajtásának műszaki és tudományos szempontjait érintően, és tájékoztatást ad nemzeti, regionális és helyi szinten. A Tájékoztatási Központok rendszeres időközönként találkoznak, hogy végrehajtsák az e Jegyzőkönyvben foglaltak teljesítéséből eredő feladatokat.

#### 31. cikk

##### **Jelentések**

A Felek a Szerződő Felek rendes ülése elé terjesztik az e Jegyzőkönyv végrehajtásáról szóló jelentéseket olyan formában és időközönként, ahogyan azt ezeken az üléseken meghatározzák; e jelentések tartalmazzák a meghozott intézkedéseket, hatékonyságukat, és a végrehajtásuk során felmerült problémákat.

#### 32. cikk

##### **Intézményi koordináció**

1. A Szervezet felelős e Jegyzőkönyv megvalósításának összehangolásáért. Ebből a célból a Központtól kap támogatást, amelyet a következő feladatokkal bízhat meg:

a) segítségnyújtás a Feleknek a mediterrán térségben a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó közös regionális keretrendszer 17. cikk értelmében vett meghatározásában;

b) rendszeres jelentés készítése a Földközi-tenger tengerparti övezeteiben az integrált kezelés helyzetéről és alakulásáról, az e Jegyzőkönyv végrehajtásának megkönnyítésére;

c) információcsere és közérdekű tevékenységek folytatása a 27. cikk értelmében;

d) igény szerint segítségnyújtás a Feleknek a következőkhöz:

- a mediterrán tengerparti övezetek hálózatában való részvétel a 16. cikk értelmében,

- a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozó nemzeti stratégiák elkészítése és végrehajtása a 18. cikk értelmében,

- együttműködés a képzési tevékenységekben és a tudományos és műszaki kutatási programokban a 25. cikk értelmében,

- adott esetben a határokon átnyúló tengerparti övezetek kezelésének összehangolása a 28. cikk értelmében;

e) a Tájékoztatási Központok üléseinek megszervezése a 30. cikk értelmében;

f) a Felek által ráruházott bármely más feladat ellátása.

2. E Jegyzőkönyv végrehajtásának céljából a Felek, a Szervezet és a Központ közösen együttműködést építhet ki olyan nem kormányzati szervezetekkel, amelyek tevékenysége összefügg e Jegyzőkönyvvel.

### *33. cikk*

#### **A felek ülései**

1. A Jegyzőkönyv feleinek rendes üléseit az Egyezmény szerződő feleinek az Egyezmény 18. cikke alapján megtartott rendes üléseivel együtt kell megtartani. A Felek az említett cikknek megfelelően rendkívüli üléseket is tarthatnak.

2. Az e Jegyzőkönyv Résztes Felei üléseinek feladatai a következők:

a) e Jegyzőkönyv végrehajtásának felülvizsgálata;

b) annak biztosítása, hogy ezt a Jegyzőkönyvet a többi Jegyzőkönyvvel együttműködésben és összhangban hajtják végre;

c) a Szervezet és a Központ e Jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatos munkájának felügyelete, és politikai iránymutatás tevékenységeikhez;

d) a tengerparti övezetek integrált kezelésére vonatkozóan elfogadott intézkedések hatékonyságának és más intézkedések szükségességének mérlegelése, különösen az e Jegyzőkönyvhöz fűzött mellékletek vagy módosítások formájában;

e) ajánlás a Felek számára az e Jegyzőkönyv végrehajtásához elfogadandó intézkedésekről;

f) a Tájékoztatási Központok e Jegyzőkönyv 30. cikke szerinti ülésein született javaslatok megvizsgálása;

g) a Felek által átadott jelentések mérlegelése és a megfelelő ajánlások megtétele az egyezmény 26. cikke értelmében;

h) a Központon keresztül benyújtott bármely más vonatkozó információ megvizsgálása;

i) az e Jegyzőkönyvre vonatkozó bármely más kérdés megvizsgálása, adott esetben.

## VII. RÉSZ

### ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

#### *34. cikk*

##### **Kapcsolat az egyezményrel**

1. Az egyezmény más jegyzőkönyvekkel kapcsolatos rendelkezései erre a jegyzőkönyvre is alkalmazandók.
2. Az egyezmény 24. cikkével összhangban elfogadott eljárási szabályzat és pénzügyi szabályok erre a jegyzőkönyvre is alkalmazandók, kivéve, ha az e jegyzőkönyv felei másképp állapodnak meg.

#### *35. cikk*

##### **Kapcsolatok harmadik személyekkel**

1. A Felek adott esetben felhívják az e Jegyzőkönyvben nem részes államokat és nemzetközi szervezeteket, hogy működjenek együtt e Jegyzőkönyv végrehajtásában.
2. A Felek vállalják, hogy megfelelő intézkedéseket fogadnak el a nemzetközi joggal összhangban annak biztosítására, hogy senki ne folytasson olyan tevékenységet, amely ellentétes e Jegyzőkönyv célkitűzéseivel és elveivel.

#### *36. cikk*

##### **Aláírás**

E Jegyzőkönyv 2008. január 21-től 2009. január 20-ig, Madridban nyitva áll aláírásra az egyezmény bármely Szerződő Fele számára.

#### *37. cikk*

##### **Megerősítés, elfogadás vagy jóváhagyás**

Ezt a Jegyzőkönyvet meg kell erősíteni, el kell fogadni vagy jóvá kell hagyni. A megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat Spanyolország kormányánál helyezik letétbe, amely ellátja a letéteményes feladatát.

#### *38. cikk*

##### **Csatlakozás**

2009. január 21-től e Jegyzőkönyv az egyezmény bármely szerződő fele számára nyitva áll csatlakozásra.

*39. cikk*

**Hatálybalépés**

E Jegyzőkönyv a legalább hat megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okirat letétbe helyezését követő harmincadik (30.) napon lép hatályba.

*40. cikk*

**Hiteles szövegek**

E Jegyzőkönyv eredeti példányát, amelynek arab, angol, francia és spanyol nyelven készült szövege egyaránt hiteles, a letéteményesnél helyezik letétbe.

FENTIEK HITELÉÜL alulírott meghatalmazottak aláírták e Jegyzőkönyvet.

KELT MADRIDBAN, SPANYOLORSZÁGBAN, kettőezer-nyolc január huszonegyedikén.